

NHẬN ĐỊNH ĐÁNH GIÁ

CHỦ NHÀ HỘI NGHỊ THƯỢNG ĐỈNH G 20 – VỊ THẾ QUỐC TẾ CỦA HÀN QUỐC GIA TĂNG

NGÔ XUÂN BÌNH*

Kể từ tháng 11 năm 2008, thuật ngữ G20 được biết đến một cách chính thức. Đây là nhóm nước được coi là phát triển nhất và có tiềm lực nhất thế giới. Họ bao gồm 10 nước phát triển nhất và 10 nước đang phát triển có nhiều tiềm năng nhất từ Châu Á, Châu Âu, Châu Mỹ. G20 chiếm 2/3 dân số thế giới, chiếm 80% tổng kim ngạch mậu dịch quốc tế và 85% GDP của thế giới.

Lý do chủ yếu và trực tiếp để quy tụ G20 tại Hội nghị Thượng đỉnh lần 1 (15-11-2008) tại Washington DC, Mỹ là nhằm đối phó với cuộc khủng hoảng tài chính thế giới năm 2008. Đây là cuộc khủng hoảng tồi tệ nhất kể từ cuộc đại khủng hoảng năm 1929-1933. Và thế giới ngày hôm nay đang tìm kiếm một giải pháp mang tính tập thể để cứu nền kinh tế thế giới. Không một quốc gia nào dù mạnh đến đâu cũng không thể một mình chống chọi được với sự tàn phá của cuộc khủng hoảng này. Chính tại hội nghị đó, người ta đã đạt được một thỏa thuận về phối hợp chính sách giữa các quốc gia, cải cách thị trường tài chính thế giới và củng cố vai trò của Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF). Dường như người ta nhận thấy vai trò và tính hiệu quả của hợp tác tập thể không thể thiếu của G20 trong cuộc chiến chống khủng hoảng tài chính toàn cầu, cho nên Cuộc gặp Thượng đỉnh lần thứ hai của nhóm này đã được tổ chức tại Luân Đôn (Anh) ngày 2 tháng 4 năm 2009. Một tuyên bố thượng đỉnh được thông qua. Mục tiêu chính của tuyên bố này là nhằm khôi phục niềm tin và đề xuất các giải pháp nhằm vực dậy thị trường tài chính trong cơn khủng hoảng. Hội nghị Thượng đỉnh lần thứ 3 được tổ chức tại Pittsburgh (Mỹ) ngày 24-25 tháng 9 năm 2009. Tại Hội nghị này người ta đồng ý xây dựng hệ thống hợp tác và cải tổ các tổ chức tài chính quốc tế nhằm tạo ra sự phát triển bền vững và cân bằng cho nền kinh tế thế giới. Với các giải pháp đó, nhóm này nhằm tới củng cố vị thế của G20 như một diễn đàn hàng đầu về hợp tác kinh tế toàn cầu. Và cũng tại hội nghị này, Hàn Quốc được chỉ định là nước chủ nhà tổ chức Hội nghị thượng đỉnh G20 lần thứ tư (tháng 11 năm 2010).

* Phó giáo sư, Tiến sĩ, Tổng biên tập Tạp chí Nghiên cứu Đông Bắc Á

cũng tại hội nghị này, Hàn Quốc được chỉ định là nước chủ nhà tổ chức Hội nghị thương định G20 lần thứ tư (tháng 11 năm 2010).

Sự kiện này được giới bình luận của Hàn Quốc và nước ngoài đánh giá cao. Đây là một sự kiện có nhiều ý nghĩa đối với một quốc gia không lớn ở Châu Á nhưng lại đạt được những thành tựu mang tính kỳ tích - Kỳ tích bên sông Hán. Về chính trị, Hàn Quốc sẽ nổi bật nên thành một người chơi chính trên sân chơi kinh tế toàn cầu và nước này được thừa nhận như một nhà lãnh đạo mang tầm cõi thế giới (world leader). Về kinh tế, sự kiện này sẽ tạo lập cơ hội cho Hàn Quốc trở thành một chủ thể trung tâm trong nền kinh tế thế giới. Hàn Quốc kỳ vọng sẽ tạo ra một giá trị gia tăng hơn 1000 tỉ Won (Hội nghị Thượng đỉnh APEC năm 2005 tạo ra khoảng 47 tỉ Won giá trị gia tăng). Xét về tổng thể, Hàn Quốc kỳ vọng rằng với những nỗ lực của bản thân Tổng thống Lee, của chính phủ và của người dân Hàn Quốc thông qua sự kiện này, hình ảnh Hàn Quốc – thương hiệu quốc gia Hàn Quốc – sẽ được gia tăng. Và người Hàn Quốc coi đây là một thành công mang tính lịch sử kể từ ngày lập quốc. Đúng như vậy, từ một quốc gia nghèo đói, Hàn Quốc trở thành một con rồng Châu Á chỉ sau khoảng 4 thập kỷ. Những thành tựu trong phát triển kinh tế, xã hội và quan hệ quốc tế mà người Hàn Quốc đạt được cũng như vị thế quốc tế của họ ngày hôm nay làm cho nhiều quốc gia ngưỡng mộ.

Nhiều chuyên gia Hàn Quốc nhấn mạnh rằng với tư cách là chủ nhà Hội nghị Thượng đỉnh G20 sắp tới, vai trò và vị thế của Hàn Quốc sẽ được nâng cấp như một trung gian, giữ cân bằng và phối hợp trong sinh hoạt quốc tế nhất là trên phương diện cân bằng lợi ích giữa các nước phát triển với các nền kinh tế mới nổi, trong đó có các quốc gia ASEAN.

Năm 2010, Việt Nam cũng là nước chủ nhà của ASEAN. Sự kiện này là một điểm mốc quan trọng đánh dấu vị thế quốc tế của Việt Nam đang gia tăng. Quan hệ Việt Nam – Hàn Quốc đang tiến triển tích cực. Hai nước đã quyết định nâng tầm quan hệ Việt Nam – Hàn Quốc thành quan hệ đối tác hợp tác chiến lược từ cuối năm 2009. Điều lưu ý là năm nay, cả Việt Nam và Hàn Quốc đều là chủ nhà của hai tổ chức quan trọng ASEAN và G20. Có một câu hỏi đặt ra là cả Việt Nam và Hàn Quốc thể hiện và phát huy lợi thế của nhân tố cầu nối như thế nào để có thể khai thác tốt tiềm năng hợp tác giữa G20 và ASEAN, trong đó có quan hệ Việt Nam – Hàn Quốc. Điều đó cũng có thể được hiểu là quan hệ đối tác hợp tác chiến lược Việt Nam – Hàn Quốc sẽ tận dụng được những cơ hội gì để phát triển trong bối cảnh hai chủ nhà đều là thành viên của hai tổ chức quan trọng này. Nên chăng cần có những diễn đàn, hội thảo, tọa đàm khoa học.... để quy tụ các quan chức chính phủ, các học giả, doanh nhân của hai nước, trao đổi ý kiến và tìm kiếm các giải pháp nhằm tư vấn chính sách cho hai chính phủ trong vấn đề này.